

KĖDAINIŲ R. ŠĖTOS GIMNAZIJOS PIRMOSIOS PAGALBOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pirmos pagalbos organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja pirmos pagalbos organizavimą, teikimą ir atsakomybę Kėdainių r. Šėtos gimnazijoje (toliau – Gimnazija). Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-450 „Dėl sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą, pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlių ir pirmosios pagalbos rinkinių“ (su vėlesniais pakeitimais, įskaitant 2025 m. gruodžio 9 d. įsakymą Nr. V-1103), Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. V-69 „Dėl Privalomojo mokymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK-2680 „Dėl Sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ bei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. V-93 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo

2. Aprašą įgyvendina Gimnazijos darbuotojai ir Kėdainių r. savivaldybės visuomenės sveikatos biuro paskirtas dirbti visuomenės sveikatos specialistas, vykdančis sveikatos priežiūrą mokykloje (toliau – Sveikatos specialistas).

3. Pirmoji pagalba – tai paprasti tikslingi veiksmai, naudojant turimas pirmosios pagalbos teikimo priemones ar kitokias priemones bei medžiagas, siekiant išsaugoti nukentėjusiojo gyvybę ar sustabdyti sveikatai žalingus veiksmus.

II. PIRMOSIOS PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

4. Kilus grėsmei mokinio ir (ar) kito asmens gyvybei arba esant ūmiai pavojingai sveikatos būklei pirmąją pagalbą teikia Gimnazijos darbuotojas, esantis arčiausiai nukentėjusiojo.

5. Jei Gimnazijoje tuo metu dirba visuomenės sveikatos specialistas, vykdančis sveikatos priežiūrą mokykloje, jis kuo skubiau kviečiamas į įvykio vietą, ištraukia į pirmosios pagalbos teikimą ir ją perima. Tuo atveju, kai Sveikatos specialistas mokykloje įvykio metu nedirba, pilnavertę pirmąją pagalbą susirgusiam, patyrusiam traumą ar ūmaus sveikatos sutrikimo ištiktam mokiniui (kitam asmeniui) privalo suteikti įvykio vietoje arba arčiausiai jos esantys pedagogai (žiūrėti 1 priedą).

6. Traumą patyręs arba ūmaus sveikatos sutrikimo ištiktas mokinys ar kitas asmuo, jei tam yra galimybė, paguldomas įvykio vietoje, kol bus įvertinta jo sveikatos būklė, suteikta pirmoji pagalba ir priima sprendimus dėl tolimesnių pagalbos teikimo veiksmų, esant būtinybei kviečiama greitoji medicininė pagalba (toliau – GMP).

7. Jei traumą patyręs arba ūmaus sveikatos sutrikimo ištiktas mokinys ar kitas asmuo negali eiti arba jo judinimas gali turėti neigiamą įtaką jo sveikatos būklei, jis po pirmosios pagalbos suteikimo paliekamas ir nuolat stebimas įvykio vietoje, kol atvyks GMP.

8. Jei patyręs traumą ar ištiktas ūmaus sveikatos sutrikimą mokinys ar kitas asmuo gali eiti ir tai neturi įtakos jo sveikatos pablogėjimui, jis palydimas į Gimnazijos sveikatos kabinetą

(102 kab.).

9. Gimnazijos teritorijoje traumą patyręs arba ūmaus sveikatos sutrikimo ištiktas mokinys ar kitas asmuo, leidžiant jo sveikatos būklei ir/ar įvykio aplinkybėms iš įvykio vietos perkeliamas (įnešamas, atvedamas) į Gimnazijos patalpas.

10. **Nukentėjusiojo būklės įvertinimas.** Vertinama ar yra pagrindiniai gyvybės požymiai kaip sąmonė ir kvėpavimas. Jei sąmoningas ir gali kalbėti, garsiai klausiama kas atsitiko, ką skauda. Vertinama ar yra kraujavimas, lūžiai, nudegimas, nušalimas ir kt. (žiūrėti 1 priedą).

11. Suteikus pirmąją pagalbą ir, įvertinus mokinio ar kito asmens būklę, informuojami:

11.1. susirgusio ar nukentėjusiojo mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) teisėti mokinio atstovai;

11.2. Gimnazijos administracija (direktorius, direktoriaus pavaduotoja ugdymui);

11.3. mokinio klasės vadovas.

12. **Atvejai, kai būtina skambinti bendruoju pagalbos telefono numeriu 112:**

12.1. iškilus grėsmei gyvybei, sveikatai;

12.2. įtarus, kad mokinys ar kitas žmogus bando nusižudyti;

12.3. jei traumą patyręs ar ūmiai susirgęs mokinys, jam suteikus pirmąją pagalbą, negali toliau dalyvauti klasės veikloje apie įvykį informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) telefonu, Gimnazijos direktorius ar jo įgaliotas atstovas. Šią informaciją perduoda pirmąją pagalbą suteikęs darbuotojas.

12.4. Nukentėjęs mokinys nepaliekamas vienas ir būnama su juo iki atvyks į Gimnaziją iškviešti mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba GMP.

13. **Būtinai GMP iškvietimo atvejai:**

13.1. nukentėjusysis nesąmoningas;

13.2. nukentėjusysis sunkiai kvėpuoja, dūsta;

13.3. nukentėjusysis jaučia diskomfortą, skausmą ar spaudimą krūtinėje, kuris trunka ilgiau kaip 5 min. arba kartojasi;

13.4. nukentėjusysis labai kraujuoja;

13.5. nukentėjusysis vemia ar kosi krauju;

13.6. nukentėjusysis jaučia nepraeinantį spaudimą ar skausmą pilve;

13.7. esant nukentėjusiojo traukuliams;

13.8. įtarus nukentėjusiojo galvos, kaklo ar nugaros sužeidimus;

13.9. įtarus nukentėjusiojo kaulų lūžius;

13.10. esant anafilaksijos būklei (2 priedas);

14. **Veiksmai kviečiant pagalbos tarnybas 112:**

14.1. būtina apibūdinti vietą, į kurią turi atvykti pagalbos tarnybos;

14.2. išsamiai apibūdinti situaciją (nurodyti kas įvyko);

14.3. nurodyti galimą nukentėjusiųjų skaičių ir amžių;

14.4. informuoti, ar nukentėjusieji sąmoningi, ar kvėpuoja;

14.5. nenutraukti pokalbio, kol jo nenutrauks operatorius.

15. Dėl patirtos traumos ar ūmaus sveikatos sutrikimo kilus grėsmei mokinio gyvybei arba esant ūmiai pavojingai jo sveikatos būklei GMP iškviečia jam pirmąją pagalbą teikiantis Sveikatos specialistas arba arčiausiai nukentėjusiojo tuo metu esantys ir pagalbą teikiantis kitas Gimnazijos darbuotojas/darbuotojai.

16. Apie GMP arba kitų pagalbos tarnybų iškvietimą visais atvejais nedelsiant informuojamas Gimnazijos direktorius arba tuo metu jo pareigas atliekantis kitas administracijos darbuotojas. Jei GMP arba kitos pagalbos tarnybos iškviečiamos dėl konkretaus mokinio, nedelsiant informuojami ir teisėti mokinio atstovai. Gimnazijos direktorių apie GMP arba kitų pagalbos tarnybų iškvietimą informuoja ją iškvietęs Gimnazijos darbuotojas, o teisėtus mokinio atstovus – klasės vadovas arba socialinis pedagogas.

17. Jeigu organizuojant susirgusio ar nukentėjusiojo mokinio gabenimą į gydymo įstaigą nepavyksta susisiekti su teisėtais mokinio atstovais, Gimnazijos darbuotojas privalo palydėti nukentėjusįjį į ligoninę ir lieka su juo, kol atvyks teisėti mokinio atstovai.

III. INFORMAVIMAS IR ĮVYKIŲ REGISTRAVIMAS

18. Apie kiekvieną nelaimingą atsitikimą ar sveikatos sutrikimo atvejį privaloma informuoti Gimnazijos direktorių arba jo įgaliotą asmenį, taip pat Visuomenės sveikatos specialistą, vykdančią sveikatos priežiūrą mokykloje, kuris pagal kompetenciją organizuoja tolesnius su sveikatos priežiūra susijusius veiksmus.

19. Visi nelaimingi atsitikimai ir sveikatos sutrikimų atvejai Gimnazijoje turi būti registruojami, užtikrinant, kad informacija apie įvykį būtų išsami, tiksli ir pateikta laiku.

20. Įvykio registravimo metu turi būti nurodoma:

20.1 įvykio data ir laikas;

20.2 vieta;

20.3 nukentėjusio asmens duomenys;

20.4 įvykio aplinkybės;

20.5 suteikta pirmoji pagalba;

20.6 informuoti asmenys;

20.7 įvykį užfiksavusio darbuotojo duomenys.

21. Už įvykių registravimo organizavimą, registravimo kontrolę ir dokumentų saugojimą atsakingas visuomenės sveikatos specialistas, vykdančias sveikatos priežiūrą mokykloje.

IV. REIKALAVIMAI MOKYKLOS DARBUOTOJŲ PASIRENGIMUI

22. Visi Gimnazijos pedagoginiai darbuotojai, mokytojų padėjėjai, privalo būti išklause privalomojo pirmosios pagalbos mokymo kursus, turėti tai patvirtinantį pažymėjimą. Kursų metu įgytos žinios periodiškai atnaujinamos kas penkerius metus.

23. Sveikatos specialistas ir visi Gimnazijos pedagoginiai darbuotojai, mokytojų padėjėjai turi mokėti teikti pirmąją pagalbą asmenims, kurių gyvybei ar sveikatai dėl nelaimingo atsitikimo Gimnazijoje arba ūminės pavojingos ligos gresia pavojus:

23.1 įvertinti pagrindinius gyvybės požymius (sąmonę, kvėpavimą, širdies veiklą);

23.2 atlikti dirbtinį kvėpavimą ir išorinį širdies masažą;

24. **Kiekvienas Gimnazijos darbuotojas privalo žinoti:**

24.1 anafilaksijos požymius (2 priedas);

24.2 kurioje Gimnazijos vietoje yra laikomas pirmosios pagalbos rinkinys;

24.3 kuriame Gimnazijos pirmos pagalbos rinkinyje yra epinefrino švirštikliai;

24.4 koku telefonu reiktų kreiptis įvykus nelaimingam atsitikimui ar kitai situacijai, reikalaujančiai neatidėliotinių veiksmų.

V. PIRMOSIOS PAGALBOS RINKINIAI IR JŲ PRIEŽIŪRA

25. Pirmosios pagalbos rinkiniai turi būti paženklinėti teisės aktų nustatyta tvarka, gerai matomoje vietoje, lengvai pasiekiami Gimnazijos darbo metu.

26. Pirmosios pagalbos rinkinių išdėstymas tvirtinamas atskiru Gimnazijos direktoriaus įsakymu.

27. Pirmosios pagalbos rinkinys turi būti pilnai sukomplektuotas, nuolat atnaujinamas ir papildomas.

Rinkinių sudėtis turi atitikti galiojančių teisės aktų reikalavimus, ir apimti medicinos priemones, skirtas kraujavimo stabdymui, žaizdų tvarstymui, gaivinimui, taip pat, kai taikoma, vaistinio preparato epinefrino švirštiklius, naudojamus skubios pirmosios pagalbos teikimui esant gyvybei pavojingai alerginei reakcijai (anafilaksijai), kuriuos gali naudoti tik apmokyti darbuotojai.

28. Vaistinio preparato epinefrino švirštikliai turi būti Gimnazijoje:

28.1 300 mikrogramų švirštiklis (vaikams nuo 30 kg ir suaugusiems) – ne mažiau kaip 1 vnt.

28.2 150 mikrogramų švirštiklis (vaikams iki 30 kg) – ne mažiau kaip 1 vnt. (Jei vykdomas tik ikimokyklinis/priešmokyklinis ugdymas, privalomas tik šis 150 mcg švirštiklis).

29. Vaistinio preparato epinefrino švirkštikliai turi būti laikomi aiškiai pažymėtoje vietoje, užtikrinant jų saugumą; jų laikymo vieta turi būti vaikams nepasiekiamą, tačiau prireikus – lengvai prieinama darbuotojams, išklausiusiems privalomuosius pirmosios pagalbos mokymus ir gebantiems atpažinti anafilaksijos požymius bei tinkamai panaudoti švirkštiklį (2 priedas).

30. Vaistinis preparatas epinefrinas turi būti laikomas laikantis šių reikalavimų:

30.1 originalioje išorinėje pakuotėje (dėžutėje), siekiant apsaugoti nuo šviesos;

30.2 ne aukštesnėje kaip 25 °C temperatūroje;

30.3 negali būti šaldomas ar užšaldomas;

31. jei Gimnazijoje yra daugiau nei vienas pirmosios pagalbos rinkinys, epinefrinas gali

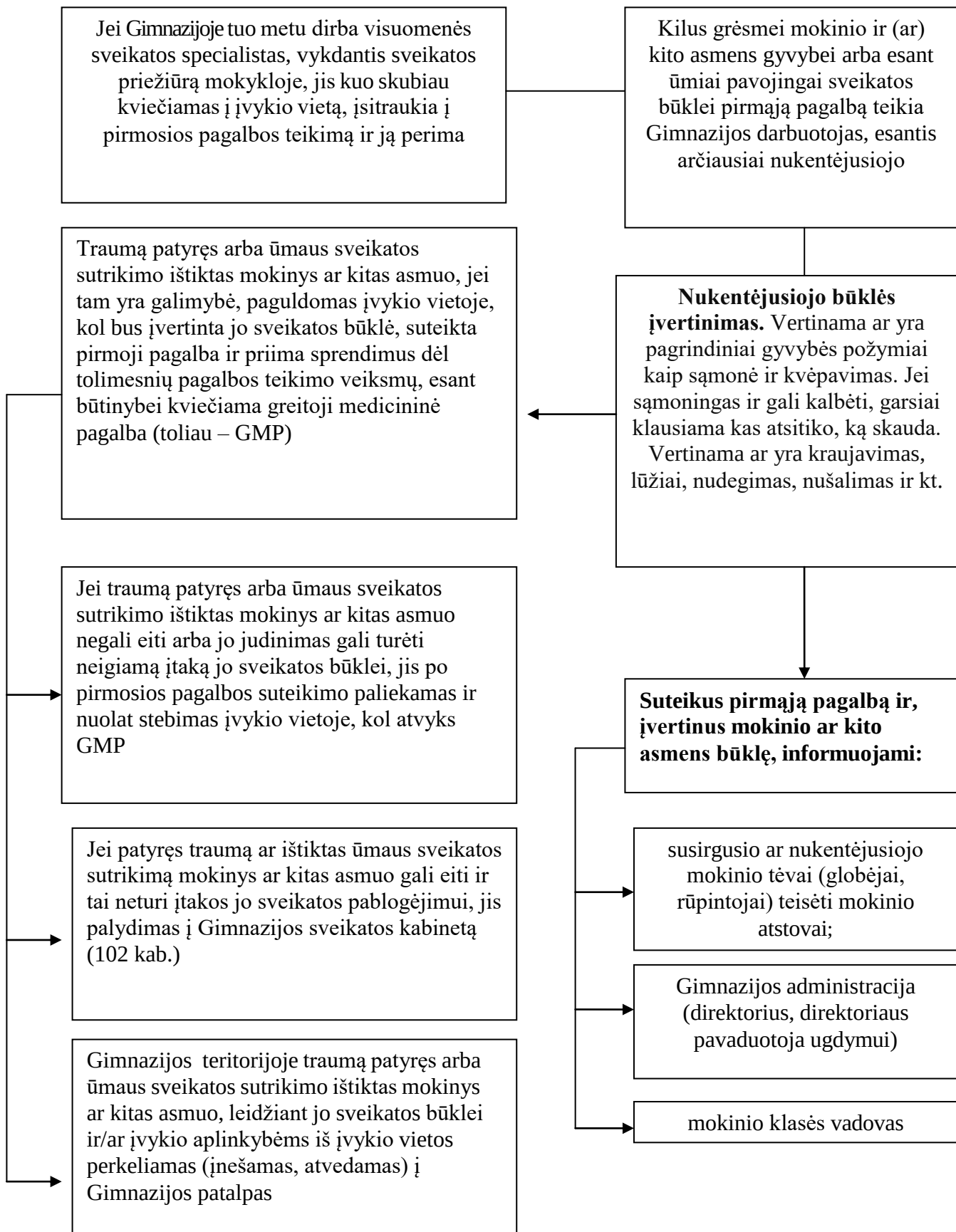
32. būti laikomas tik dalyje jų. Tokiu atveju visi rinkiniai turi būti aiškiai paženklinėti, nurodant, kuriame rinkinyje epinefrinas yra, o kuriame – nėra, bei kur jis laikomas.

VI. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas sveikatos priežiūrą mokykloje koordinuoja pirmosios pagalbos teikimą Gimnazijoje ir kartu su pedagogais yra atsakingas už jos teikimą bei teikimo ir organizavimą;

34. Šio Aprašo vykdymo kontrolę vykdo ir mokyklos darbuotojo funkcijų įgyvendinimą pagal savo kompetenciją kontroliuoja Gimnazijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo.

KĖDAINIŲ R. ŠĖTOS GIMNAZIJA
PIRMOS PAGALBOS ORGANIZAVIMO

ANAFILAKSIJOS ŠOKAS

ALGORITMAS: KAIP ELGTIS UGDYMO ĮSTAIGOJE

1. ĮTARK ANAFILAKSIJĄ

Jeigu po kontakto su galimu alergenu atsiranda bent vienas sunkus požymis:

- **odos - gleivinių** (pvz.: raudonis, dilgėlinis bėrimas, niežulys, sutinusios lūpos/liežuvis/liežuvėlis/ausys, akių vokai);
- **kvėpavimo** su (pvz.: užkimęs balsas, švokštimas, dusulys, kosulys, staiga atsiradusi sloga, nosies užburkimas);
- **širdies - kraujagyslių** (pvz.: padažnėjęs ar suretėjęs pulsas, blyškumas, bendras silpnumas, sumažėjęs arterinis kraujo spaudimas, nualpimas);
- **centrinės nervų sistemos** (apsvaigimas, sąmonės praradimas, sumišimas, galvos skausmas, nerimas);
- **virškinamojo trakto** (pvz.: ūmus pilvo skausmas, pykinimas, vėmimas, viduriavimas);
- **šlapimą išskiriančios sistemos** (nevalingas pasišlapinimas).

2. KVIESK PAGALBĄ

Skambink 112.

3. SULEISK ADRENALINĄ (EPIPEN)

leidžiant vaistą į šlaunies raumenį (galima per drabužius).

4. PAŠALINK ALERGENĄ

Jeigu įmanoma, nutrauk kontaktą su alergenu.

5. PARINK KŪNO PADĖTĮ

- Silpsta – guldyti ir pakelti kojas.
- Sunku kvėpuoti – leisti sėdėti.
- Be sąmonės / vemia – stabili šoninė padėtis.

6. STEBĖK BŪKLĘ

- Stebėk kvėpavimą, sąmonę, pulsą.
- Sustojus kvėpavimui ar širdžiai – pradėk gaivinimą (30x2)

7. JEIGU PO 5–10 MIN. BŪKLĖ NEGERĖJA

Jeigu yra antras adrenalino autoinjektorius – suleisk antrą dozę.

8. INFORMUOK

Informuok tėvus, visuomenės sveikatos specialistą ir administraciją.

9. KO NEGALIMA DARYTI

- laukti, kol simptomai praeis.
- išleisti vaiko namo.
- leisti vaikščioti ar bėgioti.
- Antihistamininių vaistų nenaudoti vietoje adrenalino.

PATVIRTINTA
Kėdainių r. Šėtos gimnazijos
direktoriaus 2026 m. rugpjūčio 26 d.
įsakymu Nr. V-98
Priedas Nr. 3

**EPINEFRINO ŠVIRKŠTIKLIŲ
APSKAITOS ŽURNALAS**

Data	Stiprumas	Serija	Galioja iki	Kiekis	Pastabos	Parašas

PATVIRTINTA
Kėdainių r. Šėtos gimnazijos
direktoriaus 2026 m. rugpjūčio 26 d.
įsakymu Nr. V-98
Priedas Nr. 4

**KĖDAINIŲ R. ŠĖTOS GIMNAZIJOS TRAUMŲ IR ŪMIŲ SVEIKATOS SUSIRGIMŲ
REGISTRAS**

Eil. Nr.	Data	Nukentėjusiojo vardas, pavardė, klasė/grupė	Duomenys apie traumą ir ūmų sveikatos sutrikimą	Pirmosios pagalbos veiksmai	Pildžiusio asmens vardas, pavardė ir parašas
1	2	3	4	5	6
1.					
2.					
3.					
